

[A. C. D. Petersen.]

tens Indgreb. Men hvis den ærede Ordfører ved denne Udtalelse vil fremstille sig som en Mand, der ikke ønsker Statens Indgreb i Erhvervslivet, og vil fremstille sit Parti som et Parti, der særlig ikke ønsker Statens Indgreb i Erhvervslivet, synes jeg, den ærede Ordfører er kommet til kort. Den ærede Ordførers Parti har netop haft Føringen i et stort Lovgivningsarbejde, som paa umaadelig mange Omraader netop har betinget, at Staten stak sin Næse i Erhvervslivet. Jeg skal nævne Lovgivningen om alle vore sociale og sanitære Foranstaltninger ved Erhvervsvirksomhederne, om Arbejdstidsbestemmelser, saavel for Natarbejde som for Søndagsarbejde, Statens Lovgivning i sin Tid om Dispensation fra Nationalbankens Forpligtelse til at indløse Sedler med Guld, hvilket vel var den væsentligste Faktor til at faa den danske Krone til at falde saa stærkt, som den gjorde, og endelig Statens store Lovgivningsvirksomhed for Sanering af denne Krone, en Virksomhed, som frem for noget andet har bragt Landbruget ind i den nuværende Krise.

Nej, det forekommer mig, at naar man maa erkende, at Staten i høj Grad har grebet ind i Erhvervslivets Kaar, saa har Staten Forpligtelse til at hjælpe det ud af disse Vanskeligheder igen, for saa vidt Staten kan det. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem, der førte Ordet for Venstre (Kr. Kristensen), at det var heldigt, om Staten i saa høj Grad som muligt vilde holde sine Fingre fra Erhvervslivets Sager; men naar den ikke har gjort det, maa den ogsaa tage Konsekvenserne, og det kan ikke være at tage Konsekvenserne, naar man erkender, at vi lever i en Tid, hvor Erhvervslivet — i denne Forbindelse specielt Landbruget — har Vanskelighed ved at faa Rentabilitet indenfor sin Bedrift, og samtidig mener, at man kan aflaste denne Vanskelighed ved at stille yderligere Midler til Raadighed for de af Laan i Forvejen overmaade stærkt trykkede.

Derfor skal jeg slutte med at sige, som jeg har sagt før, at Statens Indsats burde være gjort paa et Felt, hvor der var Mulighed for at skabe bedre Rentabilitetsforhold for Erhvervslivet, end der er i Øjeblikket; for det er Statens Indgriben i Erhvervslivet, der har gjort Erhvervslivets Forhold saa daarlige, som de er.

Af den Besvarelse, den højtærede Minister vil fremkomme med paa de Spørgsmaal, jeg her har rejst, skal det afhænge, om vi vil frafalde Udvalgsbehandling. Maa-

ske den højtærede Minister hellere vil give disse Svar i et Udvalg under en Udvalgsbehandling; i saa Tilfælde skal jeg tilsige Ministeren mit Partis Medvirken til, at denne Behandling kan blive saa kort som muligt.

Holdgaard: Jeg er ikke ganske sikker paa, at det var saa klogt af det ærede Medlem Hr. Kr. Kristensen som Ordfører for Regeringspartiet at indlede sin Tale med en stor, overstrømmende Glæde over, at det endelig var lykkedes at faa de 6 Mill. Kr. delt ud; for man fik det Indtryk, at hans Glæde derover skyldtes, at han mente at have vundet en politisk Sejr over os, som i Fjor havde Betænkelighed ved at gennemføre dette Lovforslag. Jeg maa tilføje, at det forundrer mig noget, at netop det ærede Medlem kan staa her og udtale sin overstrømmende Glæde over, at det er lykkedes, naar man mindes, at det var ham, der sagde i Fjor, at naar blot de politiske Grædekoner vilde holde op med at tale om det kriseramte Landbrug, skulde det nok klare sig selv. Man maatte have den Opfattelse, at det ærede Medlem vilde have være mere glad, om der ikke var blevet Brug for disse Penge. Men saadan kan man jo møde Overraskelser.

Men det ærede Medlems Glæde var bygget paa en forkert Forudsætning, idet det ærede Medlem udtalte sig saaledes, at vi havde sagt i Fjor, at der var ingen Brug for de Penge. Nej, det var ikke de Betænkeligheder, vi nærrede. Det kunde selvsagt aldrig falde mig ind at bestride, at vi fra det radikale Venstres Side i forrige Rigsdagssamling nærrede stor Betænkelighed ved den Form for Uddeling af Statens Midler, som her foregaar. Men den særlige Grund til vor Betænkelighed, som vi udtalte, var det solidariske Ansvar, som Medlemmerne skulde ind under, idet vi var bange for, at Loven vilde virke saaledes, at den vilde hjælpe enten den, om hvem man kan sige, at overfor ham har Lovgivningsmagten ikke særlig Forpligtelse til at træde hjælpende til, altsaa den, der kunde klare sig uden Statshjælp, eller ogsaa de insolvente; og saa vilde Staten, imod de Forventninger, man havde fra anden Side, faa et stort Tab.

Jeg kunde tilføje, at allerede i Fjor forelaa der mange Udtalelser, som netop beviste, at de samme Betænkeligheder ogsaa var fremme ude i Befolkningen; og gennem de Referater, man har læst i Bladene, hvor man har drøftet disse Spørgsmaal, og paa Møder, som man har holdt for at faa oprettet disse solidariske Laaneforeninger, er disse